

מערך סדנא

[קהילת החינוך בעדשת המצלמה]

רקע

סדנא זו פותחה כסדנא הפגתית שנועד לאפשר לצוות החינוכי להתבונן על קהילת החינוך מזוויות ראייה חדשות – כלומר להתבונן על הנוף שנשקף להם מידי יום במקום העבודה באופן מחודש וקצת אחר. מטרת הסדנא היא לאפשר להם לבחון כיצד מרכיב 'ארץ' על שלושת מרכיביו מקבל ביטוי בקהילה (אלמנטים של אסתטיקה, מזעור המוסדיות ועיצוב התכנים).

יעדים

מטרות הסדנה:

1. הצוות יכיר במימד הפיזי כמשאב חינוכי והזדמנות להנחת ערכים.
2. המחנכים יכירו במתח של מזעור מאפיינים אל מול מוסדיות ויידעו למקם את עצמם/את בית הספר במתח הקיים.
3. המחנכים יבחנו האם ועד כמה הערכים שחשובים להם מוטמעים בתוך המימד הפיזי של הקהילה

מרכיבי תפיסת 'דרך כפר' שניתן לקדם באמצעות הסדנה:

- ארץ
- שמים

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- כרטיסיות משימה
- מצלמות דיגיטליות / שימוש בסמארט-פונים של המשתתפים

מתווה הסדנא

פתיחה:

המנחה יערוך סקירה והסבר על מרכיב 'ארץ' בתפיסה: אדם הוא תבנית נוף מולדתו. סביבת החיים בה הוא גדל ומתפתח משפיעה על עיצוב אישיותו, דימויו וערכיו. המושג "ארץ" מתייחס לכלל היבטיה הפיזיים של סביבת קהילת החינוך: החל במרחב האישי של כל חניך, עבור בחללים קבוצתיים ושטחים ציבוריים וכלה בלוחות המודעות וניקיון השבילים.

סביבת חיים מוקפדת אינה מתעצבת מעצמה, כי אם נוצרת על ידי מחשבה ועשייה מכוונות, ומתוך מודעות לדרך בה נרצה שתשפיע על חברי הקהילה החיים בה. תהליך עיצוב הסביבה, בדומה למלאכת החינוך, הוא תהליך הדדי מתמשך והוא משפיע על חברי הקהילה הלוקחים בו חלק ובו בזמן מושפע מהם. בבסיס הרעיון נמצאת ההזדמנות של איש הצוות להשתמש במרחב הפיזי להרחבת העשייה החינוכית - ביטוי רוחה של הקהילה, סמליה וערכיה – תוך אחריות שלא יתמלא המרחב מסרים שאינם תואמים את עולם הערכים על פיו אנו רוצים לחיות ולחנך.

1. אסתטיקה: סביבת חיים מוקפדת ויפה
2. מזעור מאפיינים מוסדיים: קהילת החינוך שואפת לייצר תחושת בית במיטבו עבור חניכיה, תוך הכרה והבנה כי איננה ביתו המידי של החניך ולא נועדה להחליף אותו.
3. תכנים: סביבה מחנכת אדם ומשדרת ערכים

משימת צילום:

נחלק את המשתתפים ל- 5 חוליות עבודה. כל חוליה תקבל מצלמה וכרטיסיית משימה. נגביל את המשתתפים בזמן, ונשגר אותם למשימת הצילום ברחבי הקהילה. יש לקבוע נקודת איסוף למצלמות בסוף היחידה על מנת שנוכל לפתח את התמונות באופן המהיר ביותר.

משימות הצילום –

1. חוליה א – הנכט מתבקשים להסתובב בקהילה, ולצלם תמונות של מקומות/אביזרים/דמויות שיוצרות אצלכם תחושה של בית ותמונות המבטאות אוסדיות.

2. חוליה ב – הנכט מתבקשים להסתובב בקהילה, ולצלם תמונות של מקומות/אביזרים/דמויות שמבטאות את הערכים הקא'ס: A.1 B.2 C.3 (המנחה יבחר את הערכים אותם הוא מעוניין שיחפשו, בהתאם לערכים שנקבעו בחזון הקהילה וכיו"ב)

3. חוליה ג – הנכט מתבקשים להסתובב בקהילה, ולצלם תמונות של מקומות/אביזרים/דמויות שמבטאות 'עולג' בעבר' – חיבור החניכים לתרבות המזא שלהם או לסיפור האישי-משפחתי שלהם מקומ של כוח.

4. חוליה ד – הנכט מתבקשים להסתובב בקהילה, ולצלם תמונות של מקומות/אביזרים/דמויות שיוצרות אצלכם תחושה של עייכות לבית הספר.

5. חוליה ה – הנכס מתקשים להסתובב בקהילה, ולצלם תמונות של מקומות/אבירים/דמויות שמבטאות 'עוצנים עצמית' – פתיחת האפשרויות האנסופיות לעצמית וביטוי לכך שהקהילה ממשיכה ללוות את בוגריה בהמשך

עיבוד למשימת הצילום

- יש לבקש מראש מכל חוליה לבחור כ-7 תמונות שמייצגות את המשימה שלהם באופן מיטבי.
- ניתן להקריין את התמונות במסך מרכזי או לחלופין להדפיס את התמונות ולאפשר לכל חוליה להכין פלקט.
- כל חוליה תציג את המשימה שקיבלה ואת התוצרים, תוך התייחסות לשאלות הבאות:
 - האם לדעתכם הנושא שקיבלתם מקבל מספיק ביטוי בקהילה?
 - רעיונות נוספים לשיפור/ולשימור.

שלב ג: סיכום

חזרה על העקרונות של מרכיב 'ארץ'.